

PROVINCIE UTRECHT

KOERSVAST LOSLATEN

UITVOERINGSPROGRAMMA JEUGDZORG 2014

HET LAATSTE JAAR: VAN EXPERIMENTEREN NAAR IMPLEMENTEREN

INHOUDSOPGAVE

1. Voorwoord	3
2. Inleiding	4
3. Voortzetten wettelijke taken en stimuleren transformatie	7
3.1 Bureau Jeugdzorg Utrecht	8
3.2 Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn	10
3.3 Geïndiceerde Jeugdzorg	11
3.4 Beleidsinformatie	13
3.5 Cliëntenbeleid	14
3.6 Inspectie Jeugdzorg	14
4. Ondersteunen Transitieproces	15
4.1 Transitieagenda en transitiearrangementen	15
4.2 Kennisnetwerk	16
5. Risico's	17
5.1 Wettelijke taken	17
5.2 Transitie	17
6. Financiën	19
Bijlage 1 Pilots Experimenteerregeling 2013 per regio	22
Bijlage 2 Terugblik UVP 2013	23

1 VOORWOORD

'VERANTWOORDELIJK VOOR DE JEUGDZORG VAN VANDAAG, BETROKKEN BIJ DE JEUGDZORG VAN MORGEN'

Met trots presenteer ik u het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg (UVP) van de provincie Utrecht voor het jaar 2014. Vanwege de voorgenomen transitie van de jeugdzorg, is dit UVP tot stand gekomen in nauwe samenwerking met gemeenten en jeugdzorgpartners, met als doel om in 2014 al zoveel mogelijk voor te sorteren op de toekomstige situatie.

Met dit document informeren we u op hoofdlijnen over hoe we het laatste jaar inrichten. Dit laatste jaar heeft vooral betrekking op het zo optimaal faciliteren van de Utrechtse regio's, zodat zij hun nieuwe rol en taken in 2015 zo goed mogelijk kunnen vervullen. Belangrijke input voor dit uitvoeringsprogramma kregen we vooral tijdens een vijftal sessies in de periode juni – oktober 2013 met de Utrechtse regio's, Bureau Jeugdzorg Utrecht, aanbieders van Jeugd & Opvoedhulp, de cliëntenorganisatie JIJ Utrecht en het Ministerie van VWS.

Ik ben blij dat we met elkaar al zoveel op de rit hebben staan. Het transitieproces verloopt op schema, in de zorgvernieuwing ontstaan mooie initiatieven zoals de terugloop van de capaciteit van de residentiële zorg, en de wachtlijsten zijn - ondanks de toenemende vraag naar jeugdzorg - korter geworden. Maar de transitie is en blijft een heel spannend proces, waarbij ik me enorm betrokken voel. De stelselwijziging zoals beschreven in de nieuwe Jeugdwet heeft gevolgen die we onmogelijk helemaal kunnen overzien. Dit brengt bij de sector de nodige onzekerheid teweeg. Wij zullen als provincie deze onzekerheden, voor zover het in ons vermogen ligt, trachten te verminderen.

Wat in ieder geval zeker is, is dat dit document, het UVP, voor de laatste keer verschijnt; onze rol houdt in 2015 op. We zullen het laatste jaar onze tweeledige rol zo optimaal mogelijk vervullen: enerzijds de verantwoordelijkheid nemen voor de kwaliteit van de zorg en anderzijds het transitieproces zo soepel mogelijk laten verlopen, zorgdragen voor een goede overdracht van onze kennis en ervaring en een optimale ondersteuning. We ijveren ervoor om de aanbieders en gemeenten in de regio's ook dit jaar al zoveel mogelijk te laten samenwerken zodat verdere transformatie kan ontstaan.

In november 2013 vond de achtste Week van de Jeugdzorg plaats, waarin het hele Utrechtse Jeugdzorgveld elkaar weer ontmoette. De week stond in het teken van de cliënt en hun zorgen en wensen in het kader van de transitie. Ik vind het van groot belang om dit mee te geven aan de toekomstige bestuurders en professionals. Want de cliënt is en blijft het middelpunt van onze zorg!

Mariëtte Pennarts
Gedeputeerde Jeugdzorg provincie Utrecht

2 INLEIDING

INTRODUCTIE

In dit Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2014 (UVP) beschrijven we hoe wij het komende jaar invulling geven aan de jeugdzorg in de provincie Utrecht. Hiervoor baseren wij ons op het Landelijk beleidskader jeugdzorg 2013-2015, het Transitieplan Jeugd van het Rijk, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het ongewijzigde beleidskader van de provincie Utrecht 2013-2014 'De kunst van het loslaten'. Dit UVP is tevens de subsidieaanvraag voor de ministeries van Volkshuisvesting Welzijn en Sport (VWS) en Veiligheid en Justitie (VenJ) voor de specifieke doeluitkering jeugdzorg 2014.

LAATSTE UVP

Dit is het laatste UVP van de provincie Utrecht, omdat 2014 het laatste jaar is waarin provincies verantwoordelijk zijn voor jeugdzorg. Op 1 januari 2015 treedt de nieuwe Jeugdwet in werking en worden gemeenten verantwoordelijk voor de integrale jeugdzorg. Vormen van jeugdzorg die nu nog onder verantwoordelijkheid van Rijk, zorgverzekeraars, AWBZ en provincies vallen, verschuiven naar gemeenten. Ook de financieringsstromen gaan naar gemeenten, die daarmee opdrachtgever worden voor aanbieders van Jeugd en Opvoedhulp (aanbieders van J&O). Naast deze organisatorische omslag, vindt ook een inhoudelijke omslag plaats. Het doel is kinderen eenvoudiger, sneller, effectiever en dichter bij huis te helpen. Centraal staan daarin de eigen kracht van het kind, het gezin en het netwerk. Gemeenten bereiden zich momenteel volop voor op deze organisatorische en inhoudelijke omslag. Vanuit de provincie ondersteunen we zowel het proces als de inhoud. In dit UVP beschrijven wij hoe wij dat doen, in samenwerking met onze partners.

UVP GEZAMENLIJK MET PARTNERS TOT STAND GEKOMEN

Het beleid van 2014 stemmen we af op de manier waarop gemeenten de 'zorg voor jeugd' vanaf 2015 organiseren, om zo aan te sluiten bij de transitie. Via transitiearrangementen en experimenten bereiden gemeenten zich voor op hun toekomstige verantwoordelijkheden, waarmee zij de lokale infrastructuur opbouwen. De ambities en uitgangspunten die zij hebben geformuleerd, vormen de leidraad voor de inhoud van dit UVP. Daarnaast hebben we in vijf bijeenkomsten in de periode juni – oktober 2013 met afgevaardigden van de regio's, Bureau Jeugdzorg Utrecht (BJU), aanbieders van J&O, JIJ Utrecht (cliëntenbelangenorganisatie) en het Ministerie van VWS (als toehoorder) en de provincie, gezamenlijke uitgangspunten voor 2014 geformuleerd:

1. **Vervroegd starten met de decentralisatie van de jeugdzorg in 2014**, bijvoorbeeld door taken van BJU te beleggen bij - en ambulante zorg te verankeren in - het lokale veld. Het eerder beëindigen van taken, zoals het afschaffen van de huidige vorm van indiceren, is hier onderdeel van.
2. **Het creëren van 100% beleidsruimte voor de inrichting van zorg in 2014**, waarbij de vraag uit regio's leidend is. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid voor gemeenten en aanbieders J&O om reeds in 2014 intensief samen te werken zodat transformatie kan ontstaan.

Op basis van deze uitgangspunten is een aantal speerpunten benoemd:

- Vervroegde decentralisatie op het gebied van toegang, toeleiding en indicatie.
- Aansluiting van Samenwerken aan Veiligheid (SAVE) op het lokale veld.
- Zorgvernieuwing verder stimuleren in aansluiting op de beschreven beleidsambities uit de transitiearrangementen.

Wij ondersteunen deze speerpunten en zoeken maximale beleidsruimte om dit mogelijk te maken, waar nodig in overleg met het ministerie van VWS en de Inspectie. De verdere uitwerking van deze uitgangspunten komt terug in hoofdstuk 3.

TWEELEDIGE OPDRACHT

Vanwege de transitie hebben wij in dit laatste beleidsjaar een tweeledige opdracht:

1. Uitvoeren van wettelijke taken en stimuleren van transformatie. Wij blijven ons onverminderd inzetten voor onze wettelijk taken, zoals beschreven in de Wet op de jeugdzorg. Vanuit dit wettelijke kader stimuleren en faciliteren we tegelijkertijd de transformatie. We sluiten hiervoor aan bij de gezamenlijk geformuleerde speerpunten zoals hierboven beschreven en sluiten aan bij de ontwikkelingen zoals de laatste jaren ingezet onder de noemer 'zorgvernieuwing.' De uitwerking hiervan volgt in hoofdstuk 3.
2. Ondersteunen van het transitieproces en expertise ter beschikking stellen. Om gemeenten zoveel mogelijk te ondersteunen bij hun toekomstige rol en verantwoordelijkheden faciliteren wij het transitieproces. Op verzoek stellen we ook kennis beschikbaar. We doen dit op basis van afspraken uit de transitieagenda. In hoofdstuk 4 is de uitwerking hiervan opgenomen.

Het is onze ambitie om de kwaliteit van de huidige jeugdzorg te blijven waarborgen en de wachtlijsten zo laag mogelijk te houden én tegelijkertijd zoveel mogelijk mee te bewegen richting de toekomstige zorg voor jeugd. De missie die wij eerder hebben geformuleerd blijft hierbij onverkort geldig: 'Alle Utrechtse kinderen groeien veilig, en zo goed mogelijk, thuis op.'

UITGANGSPUNTEN MEERJARIGBELEIDSKADER 'DE KUNST VAN HET LOSLATEN' 2013-2014

Voor de uitvoering van de tweeledige opdracht in 2014 hanteren wij de ongewijzigde uitgangspunten zoals geformuleerd in het Meerjarigbeleidskader jeugdzorg 2013-2014:

- We voeren de Wet op de jeugdzorg uit zolang de huidige wet nog geldt, d.w.z. dat jeugdigen die recht hebben op jeugdzorg deze ook ontvangen.
- We waarborgen de huidige kwaliteit van de gespecialiseerde zorg en garanderen de continuïteit van de zorg.
- We voeren onze taken zo goed mogelijk uit, waarbij de veiligheid van de jeugdige onze leidraad blijft.
- We bouwen onze subsidierelatie met BJU en de provinciale zorgaanbieders af.
- We dragen zorg voor een goede en tijdige overdracht naar gemeenten en ondersteunen hen bij de voorbereiding.
- We houden de risico's die aan de transitie kleven goed in het oog en beheersen deze adequaat.
- Conform de landelijke afspraken tussen Rijk, IPO en VNG geven we samen met gemeenten, BJU en aanbieders van J&O vorm aan het transitieproces.
- Cliënten, cliëntvertegenwoordigers, zorgaanbieders, brancheorganisaties, professionals en de diverse overheden zijn onze partners in het proces.

UITDAGINGEN EN RISICO'S

De voortzetting van de wettelijke taken én de gelijktijdige voorbereiding op de transformatie vergen van BJU en de aanbieders van J&O een enorme krachtsinspanning. Immers, personeel dat nu al wordt ingezet ter versterking van de transitie, wordt onttrokken aan de huidige reguliere processen binnen instellingen. Tegelijkertijd blijft de vraag naar jeugdzorg toenemen, terwijl het budget afneemt. Door onzekerheid over het budget in 2015 moeten BJU en aanbieders van J&O anticiperen op mogelijke frictiekosten. Desondanks zetten partijen zich volop in om samen met de provincie en gemeenten kansen te benutten die de transitie en transformatie biedt. Verder ontstaan bij het verschuiven van taken en verantwoordelijkheden nieuwe risico's, die we vooraf goed willen afstemmen met alle partijen. In hoofdstuk 5 van dit UVP gaan we verder in op deze risico's.

TERUGBLIK

Komend jaar is niet het eerste jaar waarin veranderingen naar een nieuw stelsel plaatsvinden. Ook in 2013 is zowel procesmatig als inhoudelijk geanticipeerd op de toekomstige situatie. Om de transitie van jeugdzorg naar gemeenten zo soepel mogelijk te laten verlopen is in het voorjaar van 2013 een gezamenlijke transitieagenda opgesteld. In deze agenda staan de stappen beschreven die gezamenlijk moeten worden gezet om de transitie in 2015 te voltooien.

Naast de transitieagenda hebben gemeenten, BJU, aanbieders van J&O en de provincie besloten in 2013 inhoudelijk voor te sorteren op de nieuwe organisatie en werkwijze, met de uitvoering van experimenten in de specialistische jeugdzorg. Er is een 'afsprakenkader experimenteermiddelen jeugdzorg provincie Utrecht' opgesteld door alle betrokkenen met instemming van VWS en de Inspectie. Met deze regeling werken gemeenten nauw samen met BJU en aanbieders van J&O. De experimenten zijn in 2013 gestart en gaan ook in 2014 door, zodat partijen ervaring kunnen opdoen met hun nieuwe rollen en verantwoordelijkheden. Bij een positieve evaluatie worden de experimenten duurzaam uitgerold.

In de afgelopen jaren hebben aanbieders van J&O volop geïnvesteerd in zorgvernieuwing. Dit heeft onder andere geresulteerd in een afname van de residentiële capaciteit van ongeveer 15% in de afgelopen 3 jaar. Ondanks een grotere vraag, zijn de wachtlijsten de afgelopen jaren teruggelopen. Aanbieders van J&O hebben dit onder andere bereikt door nauwe onderlinge samenwerking. De sturingsvisie, gericht op (snelle) door- en uitstroom heeft daaraan bijgedragen.

In bijlage 2 staat per doelstelling aangegeven wat er is bereikt het afgelopen jaar.

[i Meer informatie:](#)

- Meerjarigbeleidskader 2013-2014 'De kunst van het loslaten' .
- Factsheet jeugdzorg 2013.
- Stateninformatie.

3 VOORTZETTEN WETTELIJKE TAKEN EN STIMULEREN TRANSFORMATIE

Zolang de huidige Wet op de Jeugdzorg van kracht is, blijft de provincie Utrecht verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg en alle taken die daaraan zijn verbonden. Dit doen wij tot aan de overdracht zo optimaal mogelijk conform de wettelijke eisen. Tegelijkertijd zoeken wij binnen de wettelijke taken en kaders zoveel mogelijk ruimte om de huidige uitvoering van de jeugdzorg aan te laten sluiten bij de toekomstige invulling van de 'zorg voor jeugd'. Daarbij houden wij ons aan de afspraken in de regionale transitie-arrangementen en regioplannen zoals ingediend voor het 'afsprakenkader experimenteermiddelen 2013'. Daarnaast kunnen we - lopende het jaar- op aangeven van regio's, het huidige beleid aanpassen. Bijvoorbeeld om een aantal taken vervroegd te decentraliseren.

In dit hoofdstuk is uitgewerkt welke aandachtspunten de provincie heeft benoemd bij de uitvoering van de huidige reguliere jeugdzorgtaken, hoe wij kunnen anticiperen op de transformatie, en welke mogelijkheden regio's hebben om vervroegd aan te sluiten op de huidige jeugdzorg.

Op weg naar transformatie

De provincie, gemeenten, BJU en aanbieders van J&O hebben de ambitie geformuleerd om in 2014 100% beleidsruimte te creëren, waarmee ze kunnen anticiperen op de inwerkingtreding van nieuwe Jeugdwet in 2015. In werksessies met vertegenwoordigers van alle partijen, en VWS als toehoorder, is deze ambitie verder uitgewerkt. Voor 2014 zijn de belangrijkste speerpunten:

- Inrichten van de toegang.
- Het beleggen van de toeleidings- en indicatietaken.
- Het stimuleren van zorgvernieuwing (uitgangspunt: transitie-arrangementen en regioplannen afsprakenkader experimenteermiddelen 2013).
- Verdere implementatie van SAVE.

Op aangeven van de regio's kunnen in 2014 één of meerdere van deze onderdelen worden opgepakt. Het is een groeimodel waarbij (tempo)verschillen tussen regio's mogelijk zijn. Voordat gemeenten bepaalde taken en verantwoordelijkheden overnemen, moeten we gezamenlijk een aantal randvoorwaarden uitwerken. Vanaf november 2013 start de uitwerkingsfase. Elke regio kan een uitwerkingsplan indienen, waarin ook bovenregionale afspraken en lokale accenten zijn opgenomen. De plannen worden in overleg met partners in de desbetreffende regio uitgewerkt en waar mogelijk uitgerold. Zie verder bij *sturing en financiering* op pagina 12.

Vanuit onze wettelijke taken zien wij diverse mogelijkheden om in 2014 aan te sluiten bij de ambities van gemeenten. Voor een deel is dat voortzetting van ons huidige beleid, bijvoorbeeld zorgvernieuwing. Op verzoek van regio's kunnen we ook nieuwe mogelijkheden creëren, waar nodig overleg met het ministerie van VWS en de Inspectie. Dit betreft:

1. Uitrol van de afsprakenkader experimenteermiddelen 2013 (loopt door in 2014). Na een positieve evaluatie de situatie verduurzamen.
2. Blijven sturen op zorgvernieuwing bij aanbieders, bv ombouw naar lichtere vormen van zorg in alle geledingen, om o.a. toekomstige frictiekosten zo laag mogelijk te houden.
3. Op de overige beleidsterreinen zoals cliëntenbeleid en beleidsinformatie, zoveel mogelijk aansluiten op de opgave van de transformatie.
4. Vervroegde decentralisatie van een aantal taken van BJU mogelijk maken (toegang, toeleiding en indicatie), vereenvoudiging van de indicatiestelling en uitrol van SAVE mogelijk maken.
5. Aanbieders van J&O en BJU de ruimte bieden om in te spelen op vragen van gemeenten (expertise, lokale inzet van personeel e.a.).
6. "100 % beleidsruimte" mogelijk maken i.s.m. regio's, BJU en aanbieders van J&O.

Verderop in dit hoofdstuk gaan we verder in op de diverse mogelijkheden.

3.1 BUREAU JEUGDZORG UTRECHT

Een belangrijke instantie in de huidige zorg voor de Utrechtse jeugd is Bureau Jeugdzorg (BJU). Zij vormt (onder andere) de toegang tot geïndiceerde jeugdzorg in de provincie Utrecht. De doelgroep is jeugdigen tot 18 jaar en hun ouders/ opvoeders in situaties waarin er ernstige problemen zijn bij het opgroeien en de opvoeding.

Bureau Jeugdzorg Utrecht:	2011	2012
Aantal onderzoeken AMK	1072	1261
Aantal geaccepteerde meldingen JHV	4525	4963
Aantal aangemelde trajecten bij J&O	2041	2219
Aantal cliënten jeugdbescherming	2192	2225
Aantal cliënten jeugdreclassering	561	591

Ook in 2014 voert BJU haar (wettelijke) taken uit, dit betekent dat zij:

- In situaties waarin de veiligheid van de jeugdige in het geding is, snel intervenueert en waar nodig onderzoek doet en met behulp van de methodiek Signs of Safety (SoS) een veiligheidsplan opstelt.
- Absolute prioriteit geeft aan het bestrijden en voorkomen van kindermishandeling.
- In spoedeisende situaties snel zorg organiseert, in samenwerking met de zorgaanbieders.
- Casemanagement en coördinatie van zorg uitvoert.
- De taken op het gebied van jeugdbescherming en jeugdreclassering adequaat volgens de geldende kwaliteitseisen en normen en afgesproken methodieken uitvoert.
- De huidige wetgeving adequaat uitvoert, anticipeert op nieuwe wetgeving en conform de afspraken wetgeving implementeert.
- De provincie adviseert over de zorg die nodig is.
- Zorg draagt voor het bepalen van de effectiviteit van zorg, van uitstroomwaardigheid en van het zorgdomein.
- Betrouwbaar, tijdig én volledig de gegevens registreert die de provincie nodig heeft ten behoeve van de uitvoering van haar verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg.
- Cliënten actief betreft bij de uitvoering van de hulp- en dienstverlening.
- Rekenschap aflegt over de met de provincie afgesproken prestatieafspraken.

BJU op weg naar transformatie

Daarnaast geeft de provincie BJU zoveel mogelijk vrijheid om bij de uitvoering van haar taken aan te sluiten bij regionale en lokale ontwikkelingen, en bij pilots/experimenten voor zorgvernieuwing en transformatie. Dit betekent concreet dat:

- BJU een deel van haar toegangstaken (toegang, toeleiding en indicatiestelling) uitvoert in nauwe samenwerking met het lokale veld, bijvoorbeeld door samen te werken met een CJG of door te participeren in lokale (buurt)teams.
- BJU een deel van deze taken op verzoek van regio's kan beleggen in het lokale veld.
- De aansluiting van de SAVE-teams op de lokale (buurt)teams verder wordt uitgerold in 2014, op verzoek van gemeenten.

Samenwerking met lokale veld

BJU zorgt in afstemming met gemeenten, voor een snelle verwijzing naar het gespecialiseerde zorgaanbod of stelt, in situaties waarbij dat mogelijk is, het lokale/regionale CJG, ZAT of lokaal (buurt)team in staat om deze verwijzing zelf te doen. Dit doet zij bijvoorbeeld door overdracht van expertise en/of de inzet van BJU medewerkers in het lokale veld. Bij deze trajecten blijft BJU beschikbaar als achtervang en voor consultatie bij complexe problematiek. Voor de overdracht van expertise stelt BJU het cursusaanbod van haar studiecentrum beschikbaar.

SAVE

Een aantal gemeenten heeft naar aanleiding van de huidige pilots van de SAVE werkwijze, aangegeven deze methodiek (boven)regionaal te willen uitrollen. Met deze methodiek worden de AMK taak, spoedzorg, zorgmeldingen van professionals, casemanagement dwang en drang en jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringstaken zoveel mogelijk integraal uitgevoerd.

SAVE: Samen werken aan Veiligheid

Ook na de transitie van jeugdzorg kan er beroep worden gedaan op de zwaardere vormen van jeugdzorg in het geval van risicovolle situaties en onveiligheid van kinderen. Om in de praktijk te onderzoeken hoe in de nieuwe situatie invulling gegeven kan worden aan deze hulpvormen, is BJU, samen met de Raad voor de Kinderbescherming regio Midden Nederland, de William Schrikker Groep (WSG) en de Eigen Kracht Centrale gestart met het project SAVE. Jeugdreclassering, spoedeisende hulp, AMK, medewerkers van de toegang en jeugdbeschermingswerkers (BJU en WSG) en raadsonderzoekers opereren in dit project vanuit één interdisciplinair team. Zo kan één en dezelfde werker het vaste gezicht vormen naar het gezin, ongeacht welke vorm van hulp het gezin nodig heeft en ongeacht een juridische maatregel of niet.

Sinds maart 2013 kan de gezinswerker in een aantal gemeenten het SAVE-team inschakelen wanneer er sprake is van een onveilige thuissituatie of ontwikkeling, bijvoorbeeld bij huiselijk geweld of kindermishandeling. Op dat moment is het nodig om de veiligheid van kinderen en resocialisatie van criminele jongeren via 'drang-en-dwang' te borgen. Door deze zorgen kan een kind onder toezicht wordt gesteld, of kan de kinderrechter een jeugdreclasseringsmaatregel uitspreken.

Door de bevoegdheid voor het aanvragen van een rechtelijke maatregel niet bij het lokale (buurt)team te leggen maar bij de SAVE-medewerker, behoudt het lokale (buurt)team haar laagdrempeligheid. De begeleiding van het gezin blijft overigens wel in handen van het lokale (buurt)team; het SAVE-team werkt dus aanvullend op het lokale (buurt)team.

Acties

- De provincie maakt afspraken met BJU over de verwachte prestaties in 2014 t.a.v. de wettelijke taken.
- De provincie maakt afspraken met BJU over het leveren van gegevens voor de gemeentelijke jeugdmonitor in 2014.
- De provincie ziet erop toe dat BJU verbeterplannen implementeert naar aanleiding van inspectieonderzoek, waar de inspectie dergelijke aanbevelingen doet. De provincie ziet toe op de uitvoering.
- De provincie stimuleert bij BJU het uitrollen van SAVE naar alle regio's in samenhang met de lokale/regionale infrastructuur, op verzoek van gemeenten.
- De provincie biedt BJU de ruimte om te participeren in lokale (buurt)teams en andere lokale structuren en eventueel daar een deel van de toegangstaken al te beleggen.
- De provincie bespreekt met BJU de voortgang van de voorbereiding van BJU op de transitie, waarbij aandacht is voor het beperken van de frictiekosten.
- De provincie zet de mogelijkheid tot vereenvoudigen van de indicatiestelling voort en draagt deze taken in 2014 – waar mogelijk – aan gemeenten over.

3.2 STICHTING GEREFORMEERD JEUGDWELZIJN

De Stichting Gereformeerd Jeugd welzijn (SGJ) is een landelijk werkende instelling. De provincie is tot aan de transitie namens alle provincies penvoerder van de justitiële taken van deze instelling. Voor de SGJ spelen dezelfde vraagstukken op dit terrein als voor BJU.

Acties

- De provincie maakt afspraken met SGJ over de prestaties op het gebied van justitiële taken.

3.3 GEÏNDICEERDE JEUGDZORG

Jaarlijks maken ongeveer 4.500 Utrechtse kinderen gebruik van jeugdzorg. Om dit mogelijk te maken heeft de provincie een subsidierelatie met tien aanbieders van J&O. Een aantal aanbieders is in 2013 een alliantie aangegaan met organisaties uit aanpalende sectoren. Zo vormen De Rading, Lijn 5, Intermetzo en Lindenhorst-Almata de alliantie 'Jeugdhulp op Maat' en Youké (Trajectum en Zandbergen), Reinaerde, Timon en Altrecht 'Netwerk voor de Jeugd'. Ook het Leger des Heils MN werkt samen met de diverse partners. Hiermee anticiperen de organisaties inhoudelijk op 'ontschotting' van de verschillende jeugdzorgdomeinen.

Kwaliteit

De provincie heeft de afgelopen jaren ruim 20 miljoen euro uit autonome middelen geïnvesteerd in het verbeteren van de kwaliteit van de jeugdzorg. Deze middelen zijn o.a. besteed aan het implementeren van bewezen effectieve interventies. Bovendien hebben alle aanbieders van J&O in de provincie Utrecht hun aanbod theoretisch onderbouwd. Om de effectiviteit van de hulp te meten wordt bij alle kinderen/gezinnen een voor- en nameting gedaan. De resultaten zijn voor onze provincie leidend bij het vaststellen van de hoogte van de subsidie.

Wachlijsten

Cliënten met een indicatiestelling hebben recht op jeugdzorg. Het ministerie en de provincies/stadsregio's hebben met elkaar afgesproken dat deze zorg binnen 9 weken na het indicatiebesluit moet zijn begonnen. De afgelopen jaren hebben de zorgaanbieders een forse inspanning geleverd om de wachlijsten te verkorten. Maandelijks is er een logistiek beraad tussen zorgaanbieders en BJJ over de wachlijsten en de in- en doorstroom van jeugdigen; tot op cliëntniveau is bij hen bekend wat de reden is van wachten. Dit leidt tot een flexibel aanbod, flexibele inzet van medewerkers, verbetering van logistiek en samenwerking.

In 2013 heeft de aanhoudende stijging van de vraag naar jeugdzorg, de korting vanuit VWS en het onttrekken van middelen aan de doeluitkering voor de experimenten geleid tot extra druk op de wachlijsten. Voor de provincie blijft het van belang dat er voldoende en passende zorg voor de jeugd beschikbaar is.

Aanbieders van J&O op weg naar transformatie

In de afgelopen periode hebben aanbieders van J&O zich volop voorbereid op de transitie. Zij doen dit o.a. via zorgvernieuwingsprojecten zoals samenwerking met onderwijs, samenwerking met gemeenten in het lokale veld en door op verzoek expertise te leveren aan het lokale veld. Ook in 2014 zet de provincie dit voort, zodat gemeenten zich maximaal mogelijk kunnen voorbereiden op de toekomstige situatie.

Pilots in het kader van de experimenteerruimte

In 2013 heeft de provincie 3 miljoen euro beschikbaar gesteld vanuit de doeluitkering aan de regio's om te experimenteren met het opdrachtgeverschap in de tweede lijn en de tweedelijns aanbieders van J&O te laten participeren in het lokale veld. Met deze middelen is een twintigtal pilots gestart (zie bijlage 1). De pilots zijn in 2013 begonnen en lopen door in 2014. Voorbeelden van pilots die in uitvoering zijn: buurtteams, vroegsignalering, breed sociaal loket, relatie met onderwijs (PO en VO) en relatie met huisartsen. Waar mogelijk worden de experimenten na afloop, en bij een positieve evaluatie, uitgerold naar een duurzame situatie.

Zorgvernieuwing

Eén van de speerpunten die is benoemd in het voorbereidingstraject voor de totstandkoming van het UVP, betreft 'zorgvernieuwing.' De laatste jaren hebben aanbieders van J&O zich volop ingespannen om te innoveren waar mogelijk. Eén van de doelen was om het aandeel 'residentiele zorg' terug te brengen door inzet van de SoS-methodiek. Ook in 2014 blijven zij zich hierop focussen, waarbij zij aansluiten op het beleid en de uitgangspunten die door gemeenten zijn geformuleerd in de transitie-arrangementen:

- Samenwerking met het lokale veld (bv. kinderdagverblijven, CJG's, huisartsen en buurtteams), ten behoeve van snellere beschikbaarheid van aanbod zonder tussenkomst van BJU, betere aansluiting met de vindplaats en deskundigheidsbevordering.
- Allianties vormen met aanpalende sectoren t.b.v. het inhoudelijke ontschotten van sectorale zorg.
- Verkorten van de verblijfsduur voor 24-uursopvang door inzet van intensief ambulante in de thuissituatie.
- Pleegouders ondersteunen bij de opvang van kinderen met zwaardere problematiek.
- Intensieve ambulante hulp inzetten als alternatief voor dagopvang.

Sturing en financiering

De huidige sturingsvisie van de provincie is gebaseerd op effectieve uitstroom (DUZ). Een kind/gezin stroomt pas uit wanneer BJU en het kind/gezin zelf van mening zijn dat er voldoende vooruitgang is geboekt. BJU baseert zich daarbij onder andere op uitkomsten van de gestandaardiseerde vragenlijsten over aard en ernst van de problemen. Door gemiddelde uitstroombetalingen te hanteren, worden aanbieders van J&O geprikkeld om efficiënter te werken door o.a. effectieve interventies in te zetten. Helaas zijn er ook veel kinderen die door omstandigheden niet kunnen uitstromen en vaak tot hun 18e jaar in de jeugdzorg verblijven (NDUZ). Hierbij gaat het dan niet zozeer om de effecten van de hulp, maar om het creëren van een zodanig veilig opvoedklimaat, dat de jongeren bij uitstroom uit de jeugdzorg, voldoende toegerust zijn om zelfstandig en actief te participeren in de maatschappij.

Om in 2014 100% beleidsruimte te creëren en om tempoverschillen tussen regio's mogelijk te maken, zorgt de provincie voor een flexibele financiering van het zorgaanbod. In eerste instantie blijft het sturen op effectieve uitstroom van kracht, waarbij met instellingen productieafspraken worden gemaakt over het aantal DUZ en NDUZ trajecten. Op verzoek van regio's die al een deel van het aan aanbieders beschikbaar gestelde budget willen gebruiken voor de implementatie van duurzame transformatie, kunnen de productieafspraken per aanbieder worden bijgesteld. Voor dit deel kunnen regio's met BJU en aanbieders van J&O eigen prestatieafspraken maken.

De voorwaarden waaronder de extra beleidsruimte mogelijk is, worden in goed overleg met de betreffende regio, BJU, aanbieders van J&O en de provincie vastgesteld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan:

1. Veiligheid gewaarborgd.
2. Rechtmatigheid gewaarborgd.
3. Bestuurlijke verantwoordelijkheid gedekt.
4. Vermindering van instroom.
5. Minimaal regionaal.
6. Regio's in de lead.
7. Geheel 'bewaken': alle regio's zelfde kansen (verdeling naar rato).
8. Duurzaam: van experimenteren naar implementeren.

Gezien de diverse voorwaarden betekent dit concreet dat 100% beleidsruimte niet per definitie 100% uitvoeringsruimte inhoudt.

Acties:

- De provincie stuurt op de voortzetting van de uitvoering van de wettelijke taken door aanbieders van J&O.
- De provincie monitort maandelijks de vraag en het gebruik van jeugdzorg.
- De provincie stimuleert aanbieders van J&O om te innoveren om zo de wachtlijsten terug te dringen.
- De provincie stimuleert transformatie door zorgvernieuwing.
- De provincie maakt mogelijk dat de pilots uit de experimenteerregeling 2013 doorlopen in 2014. De pilots worden tussentijds geëvalueerd en mogelijk bijgestuurd. De "lessons learned" worden provinciebreed gedeeld.
- De provincie creëert op verzoek van de regio's in de loop van het jaar beleidsruimte door flexibele financiering en stelt samen met betrokken partijen criteria vast waaronder dit mogelijk is. In uitwerkingsplannen van de regio's wordt dit verder uitgewerkt.
- De provincie brengt sturingsinstrumenten onder de aandacht van gemeenten, waaronder de online monitor, de effectiviteitsinstrumenten en de prestatie indicatoren.

3.4 BELEIDSINFORMATIE

De provincie heeft actuele beleidsinformatie beschikbaar over de vraag en het gebruik van jeugdzorg. Dit doen wij in samenwerking met BJU en de aanbieders van J&O. Ook is in 2013 de online monitor geïmplementeerd. Hiermee kan tijdig op onder- of overproductie worden bijgestuurd.

BJU verantwoordt haar activiteiten in het landelijk afgesproken 'Landelijke Rapportage Format.'

Acties:

- De provincie maakt, ten behoeve van de monitoring en sturing van het stelsel, afspraken met aanbieders van J&O over het maandelijks ontsluiten van hun gegevens over het gebruik van jeugdzorg in de provincie-monitor, conform de parameters die met de provincie zijn afgesproken. Per kwartaal geven de zorgaanbieders hier een aanvullende schriftelijke analyse op.
- De provincie ziet erop toe dat BJU per kwartaal het gebruik van jeugdzorg in het Landelijke Rapportage Format verantwoordt.
- Voor gemeenten en BJU stelt de provincie een online gemeentemonitor beschikbaar waarmee zij op wijkniveau het gebruik van jeugdzorg kunnen inzien. In 2014 wordt met gemeenten een eventuele overname van dit product verkend.
- In pilots/experimenten kunnen er aanvullende/afwijkende afspraken worden gemaakt over de verantwoording van het gebruik van jeugdzorg.
- De provincie participeert in de werkgroep Informatievoorziening (zie ook hoofdstuk 4 'Transitie-agenda'). Indien hier acties uitkomen die effect hebben op de beleidsinformatie, dan bekijken we in hoeverre we hier op in kunnen spelen.

3.5 CLIËNTENBELEID

Ook in 2014 blijven wij ons onverminderd inzetten voor cliëntenbeleid. Juist in deze periode van grote verandering is het meer dan ooit van belang om de positie van de cliënt te waarborgen. We doen dit in overleg met gemeenten en werken daarbij samen met cliëntenbelangenorganisatie JIJ Utrecht, die zorgaanbieders en BJU ondersteunt op dit terrein. Het cliëntenplatform vertegenwoordigt de stem van de cliënt in de jeugdzorg en in het transitieproces.

Acties:

- De provincie belegt bij cliëntenbelangenorganisatie JIJ Utrecht de uitvoering van de provinciale taken op het gebied van cliëntparticipatie:
 - het ondersteunen van instellingen bij het uitvoeren en versterken van het thema 'cliëntenparticipatie', onder andere door het afnemen van de JIJ meter;
 - het in stand houden en uitbouwen van het provinciaal cliëntenplatform;
 - het vertegenwoordigen van de stem van de cliënt bij beleidvorming en in het transitieproces.
- De provincie blijft cliëntvertrouwenspersonen beschikbaar stellen bij aanbieders van J&O en BJU via het Advies- en Klachtenbureau Jeugdzorg (AKJ). In 2014 wordt AKJ daarbij de mogelijkheid geboden om de middelen, vooruitlopend op de Transitie, meer vraaggericht in te zetten.
- De provincie deelt kennis over cliëntenbeleid met gemeenten, o.a. in de werkgroep cliëntenparticipatie van de transitieagenda en maakt afspraken over de eventuele borging van dit thema. Ook worden met gemeenten afspraken gemaakt over een eventuele overdracht van de JIJ-producten.

3.6 INSPECTIE JEUGDZORG

Op basis van de Wet op de jeugdzorg houdt de Inspectie Jeugdzorg onafhankelijk toezicht op de jeugdzorg. De Inspectie heeft de volgende taken:

- Onderzoek verrichten naar de kwaliteit van de jeugdzorg in algemene zin en voorstellen doen voor verbetering.
- Toezicht houden op de naleving van de wettelijke eisen.
- Onderzoek in geval van calamiteiten.

De provincie zorgt – waar nodig – voor de implementatie van de aanbevelingen van de Inspectie.

Acties:

- Als de Inspectie Jeugdzorg een calamiteitenonderzoek heeft ingesteld, maakt de provincie afspraken met de betreffende instelling over het overnemen en implementeren van de aanbevelingen en eisen van de Inspectie.
- De provincie monitort de voortgang van de verbeteringen bij de aanbieders van J&O naar aanleiding van de aanbevelingen van de Inspectie Jeugdzorg.
- Indien daarvoor aanleiding bestaat, consulteert de provincie de Inspectie Jeugdzorg bij het opzetten van experimenten in het kader van de transitie.
- Net zoals bij de experimenteerruimte in 2013 betrekken we de Inspectie bij de voorwaarden waaronder de 100% beleidsruimte vorm krijgt.

4 ONDERSTEUNEN TRANSITIE-PROCES

Ter voorbereiding op de overdracht van de jeugdzorg willen wij gemeenten optimaal, conform de wensen van gemeenten, ondersteunen in de voorbereiding op hun toekomstige taken en verantwoordelijkheden. Daarin zien wij voor onszelf twee opdrachten:

- Blijven ondersteunen van het proces, op basis van de transitie-agenda.
- Waar nodig expertise overdragen.

4.1 TRANSITIEAGENDA EN TRANSITIEARRANGEMENTEN

Utrechtse gemeenten hebben samen met de provincie in 2013 een transitieagenda ontwikkeld. In deze agenda is opgenomen welke acties wanneer en door wie uitgevoerd moeten worden in het kader van de transitie jeugdzorg¹. Provinciale ondersteuningsactiviteiten zijn afgeleid van deze transitieagenda. Voor de uitvoering van de transitieagenda zijn afspraken gemaakt over een overlegstructuur. De ambtelijke stuurgroep is verantwoordelijk voor de realisatie van de activiteiten uit de transitieagenda. Het bestuurlijk platform treedt op als opdrachtgever. De dagelijkse coördinatie is in handen van een externe procesbegeleider. Voor de uitvoering van de activiteiten zijn intergemeentelijke werkgroepen opgezet. De provincie participeert in iedere werkgroep. Deze werkgroepen betreffen:

- Regionale samenwerking/financiering, sturing en inkoop.
- Informatievoorziening.
- Inrichting van de zorg.
- Cliëntparticipatie.
- Kennisdeling en communicatie.

Naar aanleiding van afspraken tussen Rijk, VNG en IPO hebben gemeenten in overleg met zorgaanbieders en huidige financiers in 2013 regionale transitiearrangementen opgesteld. In de transitiearrangementen geven gemeenten aan hoe zij in het overgangsjaar 2015 zorg willen dragen voor:

- Continuering van de zorg voor zittende cliënten.
- Borgen van de benodigde infrastructuur.
- Beperken van de frictiekosten.

De ontwikkeling van regionale transitiearrangementen hebben een goede basis gelegd voor een constructieve samenwerking tussen gemeenten, zorgaanbieders en financiers. Onduidelijkheid over het werkelijke budget in 2015 maakt het echter voor alle partijen moeilijk om tot concrete afspraken te komen. Dit leidt tot risico's voor het overdrachtsproces, mede gelet op de huidige inzet van autonome provinciale middelen, die pas in 2016 voor een deel worden overgeheveld

¹ Door de ontwikkeling van een gezamenlijke transitieagenda zijn de oorspronkelijke bestuurlijk convenanten overbodig geworden.

naar het gemeentefonds. De intenties en uitgangspunten die in de transitiearrangementen zijn verwoord, worden in 2014 uitgewerkt tot concrete afspraken met zorgaanbieders voor 2015.

Zowel de transitieagenda als de regionale transitiearrangementen bieden inzicht in de manier waarop gemeenten de transitie en transformatie willen inrichten. Belangrijke aandachtspunten in 2014 zijn: inrichting en uitvoering van het (gezamenlijke) inkoopproces, overdracht van cliëntdossiers en uitwerken van sturingsinformatie.

De transitieagenda en transitiearrangementen geven richting aan onze ondersteuningsactiviteiten. Wij doen dat door onze projectmatige en procesmatige expertise in te brengen en besluitvorming te faciliteren. De voorbereiding op de overdracht van taken en verantwoordelijkheden is een complex proces waarbij veel partners betrokken zijn. Vanuit onze rol als ketenregisseur maar ook als betrokken partner, bieden wij ondersteuning bij het organiseren en realiseren van dit proces. Op deze wijze geven wij vorm aan een zorgvuldige overdracht van onze kennis en ervaring. Hierbij hanteren we de uitgangspunten 'vraaggericht, samen met gemeenten en regie bij gemeenten'.

Acties

- De provincie neemt deel aan relevante afstemmingsoverleggen op bestuurlijk en ambtelijk niveau.
- Samen met gemeenten ziet de provincie toe op een tijdige en goede realisatie van de afspraken uit de transitieagenda.
- Op verzoek biedt de provincie procesmatige expertise t.b.v. regionale samenwerking en transitieagenda.
- Waar nodig faciliteert de provincie overleg en afstemming tussen vertegenwoordigers van gemeenten, BJU, aanbieders van J&O en eventueel aanbieders van jeugd-VB en jeugd-GGZ en hun financiers.
- De provincie zet haar contacten met bijvoorbeeld het Interprovinciaal Overleg (IPO), het Transitiebureau Jeugd en de ministeries van VWS en VenJ in voor een goed verloop van het transitieproces.
- De provincie stelt het provinciehuis beschikbaar als centrale ontmoetingsplaats voor inspiratie, dialoog en overleg.

4.2 KENNISNETWERK

Wij beschikken, samen met onze partners, over ruime inhoudelijke en procesmatige kennis van de jeugdzorg. Ter ondersteuning van het transitie- en transformatieproces hebben we deze kennis gebundeld in het 'Kennisnetwerk'. Op verzoek van gemeenten stellen we kennis op maat beschikbaar, bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten of via voorlichting. Daarnaast verstrekken we informatie via onze website, nieuwsbrieven en factsheets. Via een interactief platform (Netwerk Jeugd, www.netwerkjeugd.nl) kunnen gemeenten ook onderling kennis en ervaring uitwisselen. Het Kennisnetwerk is gekoppeld aan de werkgroep 'Kennisdeling & Communicatie' van de transitieagenda. Samen met gemeenten wordt in deze werkgroep bepaald, welke kennis op welk moment wordt ingezet ter ondersteuning van gemeenten. De speerpunten die voor de komende periode zijn benoemd, zijn o.a.: doorontwikkelen van Netwerk Jeugd en op verzoek van gemeenten organiseren van (regionale) themabijeenkomsten.

Acties

- De provincie zet haar kennis en expertise in ten behoeve van de werkgroepen van de transitieagenda.
- De provincie ontsluit haar kennis middels het Kennisnetwerk, o.a. door het organiseren van twee conferenties (Jeugdzorg Inzicht i.s.m. BJU in het voorjaar van 2014 en een afsluitende Conferentie in het najaar van 2014), themabijeenkomsten, regionale voorlichting, een nieuwe periode met jeugdzorgstages, nieuwsbrieven en de doorontwikkeling van Netwerk Jeugd.
- Het Kennisnetwerk neemt deel aan de werkgroep Kennisdeling & Communicatie van de transitieagenda en stemt daarin af met gemeenten welke kennis zij levert en op welk moment.
- De provincie deelt op verzoek van gemeenten kennis en ervaring die gemeenten/regio's opdoen in de verschillende pilots.

5 RISICO'S

Naast onze wettelijke verplichtingen vinden wij het onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om samen met zorgaanbieders en gemeenten risico's van het transitieproces tot een minimum te beperken. Tegelijkertijd willen we in 2014 zoveel mogelijk voorsorteren op de nieuwe situatie in 2015. De risico's voor komend jaar hebben betrekking op de wettelijke taken en op de transitie. In dit hoofdstuk gaan we op beide in. Centrale vraag daarbij is: waar is de provincie verantwoordelijk voor? Met die vraag in het achterhoofd benoemen wij aantal belangrijke risico's en mogelijke maatregelen.

5.1 WETTELIJKE TAKEN

Op basis van de wettelijke taken van de provincie, kunnen we een aantal risico's benoemen die in relatie staan tot het al dan niet halen van onze doelen zoals eerder in het UVP genoemd. Hiervoor verwijzen we naar de risico's uit het ongewijzigde Meerjarigbeleidskader.

Met het oog op het instellen van 100% beleidsruimte zijn o.a. de volgende extra risico's te benoemen:

- Onduidelijkheid in de bestuurlijke verantwoordelijkheid bij de overgang van taken van provincie naar gemeente.
- Belangentegenstelling tussen het uitvoeren van de controle op de kwaliteitskaders en het scheppen van maximale beleidsruimte.
- Nog geen heldere kaders en/of voorwaarden/criteria ten behoeve van de invulling van de 100% beleidsruimte.
- Door lokale en regionale inzet van de medewerkers van BJU en aanbieders van J&O naar gemeenten is er het risico dat zij onvoldoende kwaliteit kunnen blijven bieden voor de overige taken.

5.2 TRANSITIE

Met VNG, Rijk en IPO is overeengekomen dat we samen zorgen voor continuïteit van zorg, het in stand houden van de infrastructuur en het beperken van frictiekosten. In 2015 is dat gewaarborgd in de regionale transitiearrangementen. Inmiddels hebben de regio's arrangementen opgesteld, maar het huidige karakter van de arrangementen geeft die garantie nog niet. Veel duidelijkheid zal moeten komen in de uitwerking. Mogelijke risico's betreffen:

Als de uitvoering van de wet wordt uitgesteld dan blijft de provincie ook in 2015 verantwoordelijk voor de uitvoering van de wettelijke taken. Inmiddels heeft de provincie geen beschikking meer over het volledige ambtelijke apparaat, omdat de mensen elders werken. Als uitvoering aan de orde is, moet dit weer opgebouwd worden met alle bijkomende kosten en vertraging van dien.

- Als aanbieders van J&O en BJU geen duidelijke garanties krijgen over het budget waar ze in 2015 op kunnen rekenen, dan kunnen ze maatregelen nemen om daarop te anticiperen (personeel afbouwen, locaties sluiten, etc.). Dat kan al in 2014 beginnen. Het risico daarvan is dat de provincie haar doelen voor dat jaar niet haalt, omdat er onvoldoende zorgaanbieders zijn om die doelen uit te voeren. Het gevolg daarvan kan zijn: oplopende wachtlijsten, kinderen die buiten de provincie geholpen moeten worden, allerlei afstemmingsproblemen en in het ergste geval, kinderen die niet de zorg krijgen die nodig is.
- Als de transitiecommissie niet akkoord gaat met de door de regio voorgestelde arrangementen, of de regio's komen er onderling of met de aanbieders van J&O niet uit, dan is er het risico dat er forse proces- en imagoschade voor de provincie kan ontstaan omdat het rijk dan een aanwijzing gaat geven aan de Utrechtse gemeenten.

Mogelijke maatregelen

Hieronder geven we enkele voorbeelden van maatregelen. Het is geen uitputtende lijst, maar een indicatie van mogelijke maatregelen.

- Het inzetten van extra financiële middelen.
- Het stellen van strikte randvoorwaarden voordat begonnen wordt met de uitwerking van vernieuwing.
- Gefaseerd en gecontroleerd uitrollen van decentralisatie.
- Samen met gemeenten, aanbieders van J&O en BJU opstellen van kaders, randvoorwaarden of criteria voor de invulling van de 100% beleidsruimte.
- Investeren in samenwerking tussen gemeenten en aanbieders van J&O. Eventueel onder (proces)begeleiding door de provincie.
- Nauwe contacten onderhouden met rijk, eerste en tweede kamer en transitiecommissie.

Risicomanagement is een gezamenlijke verantwoordelijkheid

In dit hoofdstuk zijn de voornaamste risico's en algemene maatregelen van de provincie beschreven. Er zijn natuurlijk veel meer risico's te benoemen: bij gemeenten, maar ook bij aanbieders van J&O. De provincie is slechts een van de partners in het nemen van maatregelen. Daarom stellen we voor om bij de uitwerking van vernieuwingsacties een gedegen risicoanalyse uit te voeren. En risicomanagement te verankeren in proces- en projectmanagement van de actie. Daarmee zijn de risico's niet verdwenen, maar kunnen adequate maatregelen worden genomen.

6 FINANCIËN

Het budget voor provinciale jeugdzorg bestaat uit twee elementen: doeluitkering van het Rijk, bedoeld om de geïndiceerde provinciale jeugdzorg te financieren en BJU in stand te houden, en autonome provinciale middelen.

Doeluitkering

Uitgangspunt voor het budget 2014 is de doeluitkering van de ministeries van VWS en V&J over 2013. Ten tijde van het opstellen van dit UVP bedraagt deze:

Doeluitkering	Bedrag per oktober 2013 x € 1 mln.
VWS	89,4
V&J	24,7
Totaal	114,1

Voor 2014 verwachten wij nog enkele bijstellingen, zoals:

- Eind 2013 worden de uitkeringen aangepast met de OVA, een compensatie voor loonkostenontwikkeling. In 2014 volgt ook een dergelijke aanpassing volgen. Het percentage voor 2013 is vastgesteld op 2,64%.
- V&J heeft voor 2014 een korting van 1,4% aangekondigd op de doeluitkering om de algehele bezuiniging op de uitgaven van het ministerie op te kunnen vangen.
- In het najaar van 2013 wordt een besluit genomen over een additionele korting van 5% op de tarieven van V&J. Het besluit hangt af van vorderingen die de bureaus jeugdzorg maken op het gebied van verkorting van de duur van de OTS-en en de verbetering van de administratie.

Autonome middelen

De provincie heeft uit autonome middelen € 6,5 mln. bestemd voor jeugdzorg. Een deel hiervan is bestemd voor zorg (o.a. voor uitbreiding pleegzorg en bestrijding wachtlijsten bij AMK en aanbieders van J&O), een deel oor zorg-gerelateerde uitgaven (zoals cliëntparticipatie (JJJ Utrecht), cliëntvertrouwenspersoon (AKJ) en een werkbudget).

Daarnaast is een bedrag beschikbaar gesteld voor uitgaven gerelateerd aan de voorbereiding op de transitie.

In de begroting 2014 is voor jeugdzorg opgenomen:

Onderwerp	Bestemming	Bedrag x € 1 mln.
Zorg	Bestrijding wachtlijsten	1,3
	AMK	0,8
	Pleegzorg ca	1,2
Zorggerelateerd	Cliëntenparticipatie	0,1
	Cliëntvertrouwenspersoon	0,4
	Diverse uitgaven	0,6
Transitie		2,1
Totaal autonome middelen 2014		6,5

In 2013 heeft Provinciale Staten van Utrecht besloten provinciale jeugdzorg als programma te beschouwen. Daarmee is het budget een programmabudget geworden, wat inhoudt dat overschotten en tekorten in het ene jaar verrekend worden met het budget in het volgende jaar. De verwachting is dat in 2013 een klein deel van het budget niet besteed zal worden. In de loop van 2014 zal dat deel toegevoegd worden aan het budget 2014.

Hieronder een totaaloverzicht met daarin op hoofdlijnen een beeld van de besteding van de beschikbare middelen:

	REALISATIE 2012	BEGROTING 2013	BEGROTING 2014
UITGAVEN JEUGDZORG			
Zorgaanbod			
Totaal Jeugdhulp	74,1	72,1	74,0
Totaal steunfuncties en overig (w.o. werkbudget Transitie)	2,5	2,8	4,6
Totaal Zorgaanbod	76,6	74,9	78,6
Toegang Bureau jeugdzorg			
Totaal Vrijwillige taken	12,7	12,7	} 19,0
Totaal AMK	3,6	4,3	
Totaal overig	1,4	1,4	
Totaal Toegang Bureau Jeugdzorg	17,7	18,4	19,0
Justitie			
Justitietaken BJU	20,3	20,6	20,5
Justitietaken SGJ (als penvoerder)	4,3	4,3	4,2
Totaal Justitie	24,6	24,9	24,7
Totaal uitgaven Jeugdzorg	118,9	118,2	122,3

DEKKING JEUGDZORG			
Provinciale middelen			
Zorg en zorggerelateerd	5,4	4,1	4,4
Transitie	0,6	1,7	2,1
Totaal Provinciale middelen	6,0	5,8	6,5
Doeluitkering			
VWS tbv Zorgaanbod	73,6	72,5	} 89,4
VWS tbv Toegang Bureau Jeugdzorg	15,8	16,9	
V&J tbv Justitietaken (incl LWI)	24,6	24,7	24,7
Totaal Doeluitkering	114,0	114,1	114,1
Totaal Overlopende passiva (vml Voorziening)	1,1-	1,7-	1,7
Totaal dekking uitgaven Jeugdzorg	118,9	118,2	122,3

BIJLAGE 1

PILOTS EXPERIMENTEERREGELING 2013 PER REGIO

Regio	Experimenteermiddelen
Gemeente Utrecht / Utrecht stad	- Utrecht: Bemensing buurtteams - Jeugdzorg
Regio Utrecht West	- Woerden: Vroegsignalering - Jeugdzorg - Stichtse Vecht: Ambulante jeugdzorg met Buurtzorg Jong - Jeugdzorg - De Ronde Venen: Versterken onderwijs en verbinding CJG - Jeugdzorg - Alle gemeenten: Strippenkaart - Jeugdzorg
Regio Eemland	- Amersfoort: Ontwikkelgebied Soesterkwartier Eemland (2 experimenten) - Jeugdzorg - Amersfoort: Wiekslag na school - Jeugdzorg - Amersfoort: Jeugdzorg in het VO: ZAT naar voren - Jeugdzorg - Amersfoort: Aansluiting Passend Onderwijs met PO - Jeugdzorg - Baarn en Eemnes: Wijkteam opgezet vanuit Buurtzorg Jong - Jeugdzorg - Leusden en Woudenberg: Huisarts & JGGz - Jeugdzorg - Amersfoort: Wijkteam Vathorst i.c.m. Passend Onderwijs - Jeugdzorg
Regio Zuidoost	- De Bilt: Samenwerking CJG - huisarts - Stichting Mens - Jeugdzorg - Utrechtse Heuvelrug: Bemensing breed sociaal wijkteam - Jeugdzorg - Wijk bij Duurstede en Bunnik: Basisonderwijs - Jeugdzorg - Zeist: Project VO - Jeugdzorg
Utrechtse Food Valley gemeenten	- Alle gemeenten: Ambulante zorg zonder indicatie - Jeugdzorg - Alle gemeenten: Bemensing regionaal specialistisch team - Jeugdzorg
Regio Lekstroom	- Lopik en Vianen: Vroegsignalering en lichte ondersteuning - Jeugdzorg - Houten, Vianen en Nieuwegein: Effectievere ketensamenwerking - Jeugdzorg - Alle gemeenten: Passende ondersteuning in CGJ en VO - Jeugdzorg - Alle gemeenten: Passende ondersteuning in CGJ en PO - Jeugdzorg - Alle gemeenten: Passende ondersteuning in CGJ - Jeugdzorg

BIJLAGE 2

TERUGBLIK UVP 2013

Hieronder volgt de evaluatie van het UVP 2012/2013 op basis van de doelstellingen die daarin zijn opgenomen.

DOELSTELLING 1

De wettelijke taken van Bureau Jeugdzorg en de Stichting Gereformeerd Jeugdwelzijn (SGJ) en landelijke afspraken over de wettelijke taken worden optimaal uitgevoerd.

De provincie heeft prestatieafspraken opgenomen in de subsidiebeschikking van BJU en SGJ. Hierin zijn afspraken gemaakt en uitgevoerd om de doorlooptijd van ondertoezichtstelling te verkorten, te rapporteren op ziekteverzuim en cliënttevredenheid en wachtlijsten voor het AMK te verkorten. De doorlooptijd van ondertoezichtstelling valt binnen de streefnorm. Het ziekteverzuim blijft binnen de afgesproken norm en het AMK is bezig om de capaciteit in overeenstemming te brengen met de toenemende vraag.

DOELSTELLING 2

Er is actuele beleidsinformatie beschikbaar over de vraag en het gebruik van de jeugdzorg.

Met de online monitor stelt de provincie 24 uur per dag 7 dagen per week actuele beleidsinformatie beschikbaar. Gemeenten kunnen daarin het gebruik van jeugdzorg bij aanbieders van J&O tot op wijkniveau aflezen. BJU levert vanaf juni 2013 informatie voor de online monitor. Hierdoor hebben gemeenten meer zicht op de instroom op basis van vrijwillige toegang, jeugdreclassering en jeugdbescherming. De monitor wordt de komende tijd verder verfijnd.

DOELSTELLING 3

Optimaliseren van de provinciale sturingsvisie met betrekking tot doelmatige en doeltreffende zorg.

Op verzoek van gemeenten zijn voorlichtingssessies georganiseerd over financiering en sturing om kennis en informatie over te dragen. Ook is het online dashboard verder aangepast en zijn de SGJ en WSG aangesloten.

DOELSTELLING 4

Aanbieders van jeugd- en opvoedhulp voldoen met het beschikbare jeugdzorgbudget aan de zorgvraag.

Voor het eerst zijn er meer dan 2.500 cliënten in de zorg. De prestaties van de aanbieders van J&O in het project 'Weg met de Wachtlijsten' hebben er toe geleid dat, ondanks de toename van de vraag, de wachtlijst sterk is gereduceerd en geven tevens aan dat benutting van de opnamecapaciteit van de instellingen maximaal is. In 2013 volgt de provincie nauwgezet welke invloed het afsprakenkader experimenteermiddelen heeft op de vraag naar jeugdzorg en op de wachtlijst.

DOELSTELLING 5

Aanbieders van tweedelijnszorg realiseren zorgvernieuwing.

De provincie ziet bij het beoordelen van subsidieaanvragen van aanbieders van J&O een positieve ontwikkeling om lichtere zorg in te zetten. Gezien de transitie moet die inzet nog verder omhoog. Ook zijn aanbieders van J&O allianties aangegaan en wordt er geëxperimenteerd met de inzet van jeugdzorg in passend onderwijs.

DOELSTELLING 6

Het bevorderen van nazorg bij uitstroom uit de provinciale jeugdzorg.

Met een quickscan is onderzocht hoe groot de doelgroep is die nazorg nodig heeft. Daaruit is gebleken dat dit 6 jongeren betreft. In het bestuurlijk overleg op 14 februari 2013 is daarom afgesproken dat hier geen apart traject voor wordt gestart, maar dat oplossingen voor deze jongeren in regulier beleid worden meegenomen.

DOELSTELLING 7

De aanbieders van jeugd- en opvoedhulp en Bureau Jeugdzorg bestendigen de medezeggenschap van hun cliënten (cliëntparticipatie, cliëntvertrouwenspersoon en klachtencommissie).

Bij alle aanbieders van J&O en BJU staat cliëntparticipatie inmiddels hoog op de agenda en vanwege de transitie ook op de transitieagenda. Daarnaast zijn cliëntvertrouwenspersonen en klachtrecht een vast onderdeel geworden van de medezeggenschap. Wat opvalt is dat de meeste klachten die zijn binnengekomen telefonisch zijn afgedaan. Van de 962 binnengekomen klachten hebben 31 tot een hoorzitting geleid die grotendeels in 2012 zijn gehouden.

DOELSTELLING 8

De aanbieders van jeugd- en opvoedhulp en Bureau Jeugdzorg volgen aanbevelingen op van de Inspectie Jeugdzorg op het gebied van de kwaliteit.

Om de kwaliteit van het aanbod te monitoren heeft de inspectie diverse onderzoeken bij aanbieders van J&O en BJU uitgevoerd die door de provincie zijn gemonitord op voortgang en verbeteringen. Daarnaast is de inspectie betrokken bij de opzet van de experimenteermiddelenregeling.

DOELSTELLING 9

Een zorgvuldige overdracht door met relevante partijen af te stemmen tijdens het transitieproces.

Gemeenten en provincie werken nauw samen in de aanloop naar de transitie. Daarbij is de inhoud en het proces van de gezamenlijk transitieagenda leidend. De intensieve afstemming met alle relevante partijen komt het transitieproces ten goede. Met alle regio's vindt op bestuurlijk en ambtelijk niveau overleg plaats. Overleg binnen het Bestuurlijk Platform is de afgelopen periode geïntensiveerd. Naast het ambtelijk en bestuurlijk overleg is vanaf begin 2012 een ambtelijke stuurgroep opgericht, bestaande uit vertegenwoordigers uit alle regio's op hoger managementniveau. De provincie heeft deelgenomen aan alle overleggen.

DOELSTELLING 10

Een zorgvuldige overdracht door tijdens het transitieproces kennis te delen en over te dragen aan gemeenten.

Op 4 april 2013 is de transitieagenda vastgesteld in het breedwethoudersoverleg. Dit is de gezamenlijke routekaart en organisatiestructuur voor de transitie jeugdzorg. Het Kennisnetwerk sluit hierop aan. Kennis van en ervaring met de geïndiceerde jeugdzorg zijn voor gemeenten beschikbaar en toegankelijk gemaakt. Ondermeer door:

- Conferentie Jeugdzorg InZicht 4 april.
- Stagewebsite jeugdzorg.
- Online platform: Netwerk Jeugd.
- Online gemeentemonitor.
- Nieuwsbrief Jeugdzorg.

Daarnaast heeft de provincie op verzoek van gemeenten toelichting gegeven in de regio's. Ook BJU heeft cursussen gegeven aan gemeenten. Er heeft in het najaar een onderzoek plaatsgevonden naar de pilots en experimenten.

DOELSTELLING 11

Een zorgvuldige overdracht door mogelijkheden te creëren voor vernieuwend zorgaanbod en een betere aansluiting tussen eerste- en tweedelijnszorg, en belemmeringen binnen het provinciale jeugdzorgdomein daarvoor te beperken.

Het afgelopen jaar zijn pilots ontwikkeld in de regio's door BJU en de aanbieders van J&O. Deze pilots zijn gericht op zorgvernieuwing en sluiten aan bij de lokale situatie van de regio. Daarnaast is experimenteeruimte ontstaan door een deel van de doeluitkering beschikbaar te stellen aan gemeenten. Gemeenten raken daardoor vertrouwd met de problematiek die speelt in de provinciale jeugdzorg. Zorgaanbieders kunnen daardoor nauwer samenwerken met gemeenten en lokale organisaties. De experimenteerregeling bevat gemeenten zo goed dat zij de wens hebben uitgesproken om de experimenteeruimte te verruimen tot 100% in 2014.

